

SİRKÜLER RAPOR

FON DENETİM YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A. Ş.'nin müşterilerine özel bir hizmetidir. İzinsiz çoğaltılamaz. İktisab edilemez.

SİRKÜLER TARİHİ : 02 / 12 / 2021
SİRKÜLER SAYISI : 2021 / 050
SİRKÜLER KONUSU : 2022 Takvim Yılı İçin Tasdik Ettirilecek Yasal Defterler Hak.

Bilindiği üzere 2021 takvim yılının son günlerine yaklaştığımız son günlerde mükelleflerde 2022 takvim yılında kullanılacak olan yasal defterlerin tasdiki telaşı başlamıştır. Diğer taraftan ise yapılan yasal düzenlemeler kapsamında hangi tarihte hangi defterlerin tasdik ettirileceği hususunda ise ayrıca tereddütler bulunmakta olup bu tereddütler bu sirkülerimizde giderilmeye çalışılacaktır.

19.12.2012 tarih 28502 sayılı Resmi Gazete nüshasında yayınlanan Ticari Defterlere İlişkin Tebliğ ve 213 Sayılı Vergi Usul Kanununun **Tasdik Zamanı** başlıklı 221. Maddesinde tasdike tabi tutulacak defterlerin tasdik zamanları hüküm altına alınmış olup 213 sayılı VUK'un 221. Maddesi hükmü aşağıda ki gibidir.

1.Ötedenberi işe devam etmekte olanlar defterin kullanılacağı yıldan önce gelen son ayda;

2.Hesap dönemleri Maliye Bakanlığı tarafından tespit edilenler, defterin kullanılacağı hesap döneminden önce gelen son ayda;

3. (Değişik: 4/12/1985 - 3239/17 md.) Yeniden işe başlayanlar, sınıf değiştirenler ve yeni bir mükellefiyete girenler, işe başlama, sınıf değiştirme ve yeni mükellefiyete girme tarihinden önce; vergi muafiyeti kalkanlar, muafliktan çıkma tarihinden başlayarak on gün içinde;

4.Tasdike tabi defterlerin dolması dolayısıyla veya sair sebeplerle yıl içinde yeni defter kullanmaya mecbur olanlar bunları kullanmaya başlamadan önce.

Ayrıca 19.10.2019 tarih 30923 Sayılı Resmi Gazete nüshasında yayınlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No:509)'da ise;

- 1- 2018 hesap dönemi gayri safi ciroları (brüt satış hasılatı) veya satışları ile gayri safi iş hasılatı 5 milyon TL ve üzerinde olan mükellefler 01.07.2020 tarihinden itibaren;*
- 2- 2019 veya müteakip hesap dönemleri gayri safi ciroları (brüt satış hasılatı) veya satışları ile gayri safi iş hasılatı 5 milyon TL ve üzerinde olan mükellefler 01.07.2020 tarihinden itibaren;*
- 3- 5 milyon TL ve üzeri olan brüt satış hasılatı (veya satışları ile gayrisafi iş hasılatı) şartını 2020 veya müteakip dönemlerde sağlayan mükellefler ise ilgili hesap dönemini izleyen yılın yedinci ayının başından itibaren;*

- 4- 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı *Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli I sayılı listedeki malların imali, ithali, teslimi v.b. faaliyetleri nedeniyle Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK)'ndan lisans alan (bayilik lisansı dahil) mükellefler yönünden lisansın 2019 yılında alınması halinde 01.07.2020 tarihinden itibaren; lisansın 2020 veya müteakip dönemlerde alınması halinde ise lisansın alındığı dördüncü ayın başından itibaren;*
- 5- *Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (III) sayılı listedeki malları imal, inşa ve/veya ithal eden mükellefler yönünden mezkür malların 2019 yılında imal, inşa ve/veya ithal edilmesi halinde 01.07.2020 tarihinden itibaren; mezkür malların 2020 veya müteakip dönemlerde imal, inşa ve/veya ithal edilmesi halinde ise imal, inşa ve/veya ithalin gerçekleştirildiği dördüncü ayın başından itibaren;*
- 6- *Mal veya hizmetlerin alınması, satılması, kiralanması veya dağıtım işlemlerinin gerçekleştirilmesine aracılık etmek üzere internet ortamında 23/10/2014 tarihli ve 6563 Sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda tanımlanan başkalarına ait iktisadi ve ticari faaliyetlerin yapılmasına elektronik ticaret ortamını sağlayan gerçek ya da tüzel kişi aracı hizmet sağlayıcıları, internet ortamında gerçek ve tüzel kişilere ait gayrimenkul, motorlu araç vasıtalarının satılmasına veya kiralanmasına ilişkin ilanları yayınlayan internet sitelerinin sahipleri veya işleticileri ile internet ortamında reklamların yayınlanmasına aracılık faaliyetinde bulunan internet reklamcılığı hizmet aracıları mükellefler yönünden 01.07.2020 tarihine kadar (2020 veya müteakip hesap dönemlerinden itibaren bu paragrafta belirtilen işler ile iştigal etmek üzere işe başlayacak mükellefler ise işe başlama tarihinden itibaren 3 ay içerisinde);*
- 7- *11/3/2010 tarihli ve 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre komisyoncu veya tüccar olarak sebze ve meyve ticaretiyle iştigal eden mükellefler yönünden 01.01.2020 tarihine kadar (2020 veya müteakip hesap dönemlerinden itibaren bu paragrafta belirtilen işler ile iştigal etmek üzere işe başlayacak mükellefler ise işe başlama tarihinden itibaren 3 ay içerisinde);*

Elektronik fatura uygulamasına dahil olmak zorundadırlar.

Bir başka husus da ise; 19.10.2019 tarih 30923 sayılı Resmi Gazete nüshasında yayınlanan Elektronik Defter Genel Tebliği (Sıra No: 1)' nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 3) ' ün 3.2.6 e-Defter uygulamasına dâhil olma zorunluluğu bulunan mükelleflerden başlıklı bölümünde şu ifadeler yer verilmiştir.

3.2.6. e-Defter uygulamasına dâhil olma zorunluluğu bulunan mükelleflerden;

- 1- e-Fatura uygulamasına geçiş zorunluluğu bulunan mükellefler, e-Fatura uygulamasına geçiş süresi içinde (e-Fatura uygulamasına yıl içinde zorunlu olarak geçen mükellefler bakımından izleyen yılın başından itibaren),

2- Bu Tebliğ yayım tarihi itibarıyla Türk Ticaret Kanununun 397 nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca bağımsız denetime tabi olan şirketler 1/1/2020 tarihinden itibaren, 2020 ve müteakip yıllarda bağımsız denetime tabi olma şartlarını sağlayan mükellefler ise şartların sağlandığı yılı takip eden yılın başından itibaren,

e-Defter uygulamasına geçmek ve edefer.gov.tr adresinde format ve standardı belirlenen defterleri e-Defter olarak tutmak zorundadırlar.

İfadelerine yer verilmiştir.

Sonuç

Yukarıda detaylı olarak açıklanan mevzuat hükümleri bir arada değerlendirildiği zaman;

- **2021 takvim yılında en az 5 milyon TL' si gayrisafi (brüt) satış hasılatı bulunan mükelleflerin ise Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 509) hükümleri dairesinde 2022 takvim yılı başında ve / veya içerisinde (en geç 01.07.2022 tarihine kadar) elektronik fatura mükellefi olmaları ve 19.10.2019 tarih 30923 sayılı Resmi Gazete nüshasında yayımlanan Elektronik Defter Genel Tebliği (Sıra No: 1)' nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 3) hükümleri çerçevesinde 01.01.2022 tarihinden itibaren elektronik deftere tabi olmaları gerekmektedir.**

Diğer taraftan elektronik deftere tabi olan ve / veya olacak mükellefler yevmiye defteri ile defter – i kebir' i elektronik ortamda tutacaklarından kağıt ortamında tasdik ettirmemeleri gerekmektedir. Ancak yevmiye defteri ile defteri kebir dışında kalan ve mevzuat hükümleri çerçevesinde tasdik ettirilmesi gereken diğer defterler için mevzuat hükümleri saklıdır. Bu durumda;

A- 2022 Takvim Yılında Elektronik Deftere Tabi Olmayan veya Öteden Beri Elektronik Defter Mükellefi Olanlar Yönünden;

1- 2022 Takvim Yılında Elektronik Deftere Tabi Olmayan Gerçek Kişi Mükelleflerin (Bilanço Esasına Göre Defter Tutan Mükellefler) Tasdike Tabi Defterleri Aşağıda Sayılmıştır.

- Yevmiye Defteri
- Defter – i Kebir
- Envanter Defteri

Öteden beri devam eden mükelleflerin yukarıda sayılan defterleri Aralık – 2021 dönemi içerisinde tasdik ettirmeleri zorunludur. Ancak 2021 takvim yılında kullandıkları defterleri 2022 takvim yılı içerisinde de kullanmak isteyen mükellefler ise Ocak – 2022 dönemi içerisinde ara tasdik yaptırmaları gerekmektedir.

2- 2021 Takvim Yılında **Elektronik Deftere Tabi Olan Gerçek Kişi Mükelleflerin** Tasdike Tabi Defterleri Aşağıda Sayılmıştır.

- ✓ Envanter Defteri

Öteden beri devam eden mükelleflerin envanter defterlerini Aralık – 2021 dönemi içerisinde tasdik ettirmeleri zorunludur. Ancak 2021 takvim yılında kullandığı envanter defterini 2022 takvim yılında da kullanmak isteyen mükellefler ise Ocak – 2022 dönemi içerisinde ara tasdik yaptırmaları gerekmektedir.

3- 2022 Takvim Yılında **Elektronik Deftere Tabi Olmayan Limited Şirketlerin** Tasdike Tabi Defterleri Aşağıda Sayılmıştır.

- ✚ Yevmiye Defteri
- ✚ Defteri Kebir
- ✚ Envanter Defteri
- ✚ Müdürler Kurulu Karar Defteri (varsa)
- ✚ Ortaklar Pay Defteri
- ✚ Genel Kurul Toplantı ve Müzakere Defteri

Öteden beri devam eden mükelleflerin yukarıda sayılan defterlerden yevmiye defteri, defteri kebir ve envanter defterinin açılış tasdikini Aralık – 2021 dönemi içerisinde yaptırmaları gerekmektedir.

Eğer ki limited şirketin Müdürler Kurulu Karar Defteri veya Karar Defteri isminde bir defterinin mevcut olması halinde ise bu defterin 2022 takvim yılında kullanılmak üzere Aralık – 2021 dönemi içerisinde açılış tasdikinin yapılması gerekmektedir.

Ancak 2021 takvim yılında kullandıkları defterleri 2022 takvim yılı içerisinde de kullanmak isteyen limited şirket statüsünde mükellefler ise Ocak – 2022 dönemi içerisinde kullanacakları defterleri ara tasdik yaptırmaları gerekmektedir.

Ortaklar pay defteri ile Genel Kurul Toplantı ve Müzakere Defteri daha önceden onaylatılması şartı ile ek bir işlem istememektedir. Defterin sahifesi bittikten sonra bittiği zaman da kullanılmak üzere yenisi tasdik ettirilecektir.

4- 2021 Takvim Yılında **Elektronik Deftere Tabi Olan Limited Şirketlerin** Tasdike Tabi Defterleri Aşağıda Sayılmıştır.

- ❖ Envanter Defteri
- ❖ Müdürler Kurulu Karar Defteri (varsa)
- ❖ Ortaklar Pay Defteri
- ❖ Genel Kurul Toplantı ve Müzakere Defteri

Öteden beri devam eden mükelleflerin envanter defterlerini Aralık – 2021 dönemi içerisinde tasdik ettirmeleri zorunludur.

Eğer ki limited şirketin Müdürler Kurulu Karar Defteri veya Karar Defteri isminde bir defterinin mevcut olması halinde ise bu defterin 2022 takvim yılında kullanılmak üzere Aralık – 2021 dönemi içerisinde açılış tasdikinin yapılması gerekmektedir.

Ancak 2021 takvim yılında kullandıkları defterleri 2022 takvim yılı içerisinde de kullanmak isteyen limited şirket statüsünde mükellefler ise Ocak – 2022 dönemi içerisinde kullanacakları defterleri ara tasdik yaptırımları gerekmektedir.

5- 2022 Takvim Yılında Elektronik Deftere Tabi Olmayan Anonim Şirketlerin Tasdike Tabi Defterleri Aşağıda Sayılmıştır.

- Yevmiye Defteri
- Defteri Kebir
- Envanter Defteri
- Yönetim Kurulu Karar Defteri
- Ortaklar Pay Defteri
- Genel Kurul Toplantı ve Müzakere Defteri

Öteden beri devam eden mükelleflerin yukarıda sayılan defterlerden yevmiye defteri, defteri kebir, envanter defteri ve yönetim kurulu karar defterinin açılış tasdikini Aralık – 2021 dönemi içerisinde yaptırımları gerekmektedir.

Ancak 2021 takvim yılında kullandıkları defterleri 2022 takvim yılı içerisinde de kullanmak isteyen anonim şirket statüsünde mükelleflerin ise Ocak – 2022 dönemi içerisinde kullanacakları defterleri ara tasdik yaptırımları gerekmektedir.

Ortaklar pay defteri ile Genel Kurul Toplantı ve Müzakere Defteri daha önceden onaylatılması şartı ile ek bir işlem istememektedir. Defterin sahifesi bittikten sonra bittiği zaman da kullanılmak üzere yenisi tasdik ettirilecektir.

6- 2022 Takvim Yılında Elektronik Deftere Tabi Olan Anonim Şirketlerin Tasdike Tabi Defterleri Aşağıda Sayılmıştır.

- Envanter Defteri
- Yönetim Kurulu Karar Defteri
- Ortaklar Pay Defteri
- Genel Kurul Toplantı ve Müzakere Defteri

Öteden beri devam eden mükelleflerin yukarıda sayılan defterlerden envanter defteri ve yönetim kurulu karar defterinin açılış tasdikini Aralık – 2021 dönemi içerisinde yaptırımları gerekmektedir.

Ancak 2021 takvim yılında kullandıkları defterleri 2022 takvim yılı içerisinde de kullanmak isteyen anonim şirket statüsünde mükellefler ise Ocak – 2022 dönemi içerisinde kullanacakları defterleri ara tasdik yaptırımları gerekmektedir.

Ortaklar pay defteri ile Genel Kurul Toplantı ve Müzakere Defteri daha önceden onaylatılması şartı ile ek bir işlem istememektedir. Defterin sahifesi bittikten sonra bittiği zaman da kullanılmak üzere yenisi tasdik ettirilecektir.

B- 2022 Takvim Yılında Elektronik Deftere 509 Sıra Nolu VUK Tebliği Hükümleri Çerçevesinde Gececek Mükellefler Yönünden;

Yasal dayanakları yazımın baş tarafında izah edildiği üzere 509 Seri Nolu VUK Genel Tebliği hükümlerine göre; 2020 takvim yılında gayri safi cirosu 5 milyon TL'si olan mükellefler 01.07.2021 tarihine kadar elektronik fatura uygulamasına dahil olmaları gerekmektedir.

Diğer taraftan ise, 19.10.2019 tarih 30923 sayılı Resmi Gazete nüshasında yayınlanan Elektronik Defter Genel Tebliği (Sıra No: 1)' nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 3) ' ün 3.2.6 e-Defter uygulamasına dâhil olma zorunluluğu bulunan mükelleflerden başlıklı bölümünde izah edildiği üzere yıl içerisinde elektronik fatura uygulamasına dahil olma zorunluluğu getirilen mükellefler zorunluluk kapsamına dahil oldukları dönemi takip eden yıl başından itibaren elektronik defter uygulamasına dahil olmaları gerekmektedir.

Bu bağlamda 2021 takvim yılı içerisinde 509 seri nolu VUK Genel Tebliği hükümleri muvacehesinde zorunlu olarak elektronik fatura uygulamasına dahil olan mükelleflerin Aralık – 2021 ayı içerisinde elektronik defter başvurularına tamamlayarak 01.01.2022 tarihinden itibaren elektronik deftere tabi olmaları gerekmektedir. Bu minval üzere Aralık – 2021 ayı içerisinde müracaatla 01.01.2022 tarihinden itibaren elektronik deftere tabi olacak mükelleflerin yazımın önceki bölümlerinde izah edilen ve kendi sınıflarına uygun olan elektronik deftere tabi olan mükelleflerin tasdik ettirecekleri defterleri ilgili açıklamalar doğrultusunda tasdik ettirmeleri gerekmektedir.

Not : T. C. Hazine ve Maliyet Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı' na ait olan internet sayfasında 509 Seri Nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği hükümlerinde değişiklik yapılmasına dair tebliğ taslağı 10.11.2021 tarihinde yayına verilmiş olup mükelleflerin ve / veya ilgililerin görüşüne açılmış bulunmaktadır. Ancak bu yazımın hazırlandığı an itibariyle Resmi Gazete nüshasında yayınlanmamıştır. Taslak tebliğ incelendiği zaman elektronik faturaya geçiş hadlerini düzenleyen gayri safi ciro şartlarının daha aşağı tutarlarda olacak şekilde yeniden belirlenmekte olduğu görülmüştür. Bu bağlamda taslak tebliğ, tebliğ olarak Resmi Gazete' de yayınlandığı zaman ise tarafımızdan bilgilendirme sirküleri hazırlanacak olup hazırlanacak sirkülerin içerisinde ilgili bilgilere yer verilecektir.

**YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR
YILDIRIM BEYAZIT AKHAN**